

Dinàmiques del paisatge a Cantàbria (torbera de La Molina, Puente Viesgo) durant els últims 17.550 anys

Marc Sánchez Morales¹, Juan Carlos García Codrón², Virginia Carracedo Martín², Joan Manuel Soriano López¹, Ramon Pérez Obiol³ & Albert Pèlach Mañosa¹

¹Departament de Geografia. Universitat Autònoma de Barcelona. marc.sanchez.morales@uab.

cat; ²Departamento de Geografía, Urbanismo y Gestión del Territorio. Universidad de Cantabria;

³Departament de Biologia Animal, Biologia Vegetal i Ecologia. Universitat Autònoma de Barcelona.

Cantàbria destaca per ser una de les regions Europees amb més jaciments Paleolítics coneguts. L'extracció d'un registre sedimentari a la torbera de La Molina, a localitat de Puente Viesgo, ha permès estudiar les respostes de la vegetació i les dinàmiques del paisatge des del Pleniglacial fins l'actualitat. Es presenten nous resultats que completen els obtinguts per Pérez-Obiol *et al.* (2016), que varen estudiar els darrers 6.740 anys a la mateixa localitat. Les tècniques utilitzades han estat l'anàlisi del contingut de matèria orgànica (LOI), el comptatge de carbons sedimentaris (> 150 micres) i la identificació del pol·len i d'altres palinomorfs.

Els resultats ens indiquen un paisatge dominat per taxons herbacis durant el final de l'època glacial. Les gramínies són les grans protagonistes mentre que *Artemisia* no obté una gran representació, fet que reflecteix la influència atlàntica dels paisatges oberts i freds durant aquesta època. El senyal pol·línic de *Pinus* és sempre continu tot i no oferir mai valors superiors al 30%. Destaca la presència discontinua d'altres caducifolis com *Quercus*, *Corylus* i *Betula* i d'alguns *Quercus* perennifolis. És fa 13.500 anys quan l'estrat arbori colonitza el paisatge, amb valors de *Betula* per sobre el 85%. Tot i això, la seva presència disminueix al Dryas Recent coincidint amb una aparició molt localitzada en aquesta època de *Quercus* perennifolis. Durant la fase pre-Holocènica també es troben canvis a la composició d'higròfits i hidròfits de la torbera (p.e. *Ranunculus* i Cyperaceae), probablement deguts a variacions físico-químiques com poden ser el contingut d'O² o la profunditat de la capa de l'aigua. Finalment, en tot aquest període no hi ha pics de carbons, reflex de la poca disponibilitat de combustible per manca d'espècies llenyoses.

Durant l'inici de l'Holocè es produeixen augments molt significatius de plantes arbòries, sobretot *Quercus* caducifolis i *Betula*, arribant a valors pol·línics propers al 100%. Els pics

de carbons també esdevenen més intensos i freqüents i sovint coincideixen amb pics de *Pteridium*. La població de *Corylus* augmenta fa uns 10.000 anys i esdevé dominant durant els següents mil·lennis en perjudici de *Betula*. Finalment, també es detecta un episodi climàtic probablement fred i sec fa 8.200 anys, representat per un augment de *Pinus* en contra de *Corylus*.

Bibliografia

PÉREZ-OBÍOL, R., GARCÍA-CODRON, J.C., PÈLACHS, A., PÉREZ-HAASE, A., SORIANO, & J.M. (2016). Landscape dynamics and fire activity since 6740 cal yr BP in the Cantabrian region (La Molina peat bog, Puente Viesgo, Spain). *Quaternary Science Reviews*, 135, 65-78.